

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre	10	kr.
Félévre	5	"
Negyedévre	2	"
Egy hónapra	1	"

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

Egy hasábol petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi sz. Hirdetések alkut szerint jutányos áron vetetnek fel. Helyezési díj külön bejegyzéssel 30 kr.

Közvilágításunk kérdéséhez.

Debreczen, nov. 22.

Városunk közvilágításának ügye napirenden van. A kihirdetett nyilvános pályázatra három cég jelentkezett, s még a határidőn kívül is volt, ha úgy vesszük egy pályázó dr. Szacke bécsi tanár személyében.

Mint hogy a pályázó s ajánlatot tevő három cég mindegyike a kombinatív villanyvilágítást tervezi, az ügy ezen stadiumában azt hiszem nem lesz érdektelen, ha egyetmást elmondok egy tapasztalatom körébe eső bár nem hazai villanyvilágításról. Lesz talán az ügy iránti jóakarattal irt cikkekben olyan pont, mely az első sorban illetékes és szakférfiak figyelmét fölkelti.

A múlt nyáron Felső-Ausztriában tartózkodván láttam, hogy ott a közvilágítás olyan kis városokban is, melyek alig 3000—5000 lakost számlálnak (Ried Braunau, Schärding, Obernberg, Mauerkirchen stb.), villanyra van berendezve. Ugyanígy a szomszédos Bajorországban (Reichenhall, Simbach stb.) Módomban volt különösen a ma u e r k i r c h e n i villanyvilágítási viszonyokat bővebben tanulmányozni. E kis városban a villanytelep egy bővizű hegyi folyón levő malommal van kapcsolatban. A malomtu-

lajdonos egy nagy lendkereket állított fel a vizen, mely körülbelül 30 lóerővel mozog. Ehhez kötötte malmát és az ujonnan épített villanytelepet, úgyhogy most a kerék egyfelől hajja a malmot, másfelől fejleszti a szükséges villanyt, még pedig oly bőven, hogy nagyobb víz-állás mellett, nehogy explosio történjék, kénytelen a tulajdonos nappal is égetni a villanyt. A villanytelepnek említett módon való felállítására 1700 frtba s az egész villanyos vezeték és készülék együttesen 17 ezer frtba került. Egy nürnbergi cég készítette.

A világítás az alig 3000 lakosu város igényeit fennakadás nélkül és a legpompásabban kielégíti.

A várossal kötött szerződés szerint évi 200 mond két száz frtért köteles a vállalkozó telen úgy, mint nyáron egész éjjel világítani a várost, még pedig a következőképpen: 4 nagy ivlámpával, 15 lánggal, mely 25 normális gyertyafényű és 20 kisebb lánggal, mely 16 normális gyertyafényű éreji. Látni való, hogy ez rendkívül jutányos világítás.

De nem kevésbé jutányosan jutnak a világításhoz a magánosok is. Az egyes házakba való bevezetési készülék minden egyes lángra nézve 14—14 frt. költséggel jár. A háztulajdonosok a lakásukba bevezetett lángokért a következő árt

fizetnek: 1. egy nyolcgyertyafényű láng egész évi használati díja = 5 frt, 2. egy 16 gyertyafényű láng egész évi használati díja = 10 frt. E lángokat, ha akarják éjjel-nappal minden tulkiadás nélkül égethetik az illetők.

Felhasználják még a világítás mellett a villanyt telefonra, vasalásra és mindazon ipari czélokra, melyeknél a tűz- és gőzerő szerepelnek. Minden a használat aránylag kevésbe kerül és azonfelől kiválóképen megbízható.

Már most azt mondhatná valaki: könnyű ott olcsó villanyvilágítást létesíteni, mikor bőven van az Isten adta víz, melynek erejét a villanyfejlesztésre ingyen lehet felhasználni, de nehéz ám itt Debreczenben, ahol a folyóvizet csak hirtől ismerjük. Igaz, de hát itt van a nagyarányú és hatalmas István-gőzmalom, nem lehetne azzal kapcsolatosan felállítani a villanytelepet s ezáltal lényegesen olcsóbbá tenni a világítást? Én úgy tudom, hogy ez nem is volna példa nélküli állapot, de mindenesetre hasznos. Most, amikor a beérkezett villanyvilágítási ajánlatok sorsa felett döntenek, ajánlom ezt a gondolatot az intéző körök szives figyelmébe.

S. Szabó József.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Az eltaposott virág.

Irtá: **Vértesy Gyula.**

Asszonyom, meg kell önnek magyaráznom az én tegnapi viselkedémet. Gorombaság volt, beismerem. Bocsanatot is kérek érte. Hanem azért jogom volt ahhoz, a mit tettem. Jogom volt, mert ismerem önt. És az a piros szegfű, a melyet tegnap elvett a melléről és elém dobott, hogy felvegyem, az egyszerre csak az emlékezetembe hozta azt, a mit már-már sikerült önnek elfelejtetni velem, azt, hogy szerelméről közöttünk szó sem lehet. Mert a kiről az ember azt tudja, a mit én tudok magáról, arról futni kell, akármilyen mást dobog is az ostoba szív.

Ezzel a tegnapi gorombasággal azután befejeztük a mi kezdődő regényünket.

Csak azt nem értem, hogy tudtam önnel eddig csak egy percig is meglenni úgy, hogy közöttünk ne láttam volna Bereznay Nándor hideg arnyát.

De persze ön szép, kábítóan szép asszony, én pedig fiatal vagyok, a kit nagyon hamar mámorba ejt az asszonyi szépség.

Megvakultam, megrészegedtem és vakon, tántorogva mentem ön után.

Mig végre tegnap kijózanított az az elém dobott virág, a melynek pedig ön azt a czélt szánta, hogy befejezze vele az én rab-ságba ejtésemet.

Szép piros szegfű, bársonyos szirmaidon az ó illatos csokjával, mennyire sajnálalak téged, hogy rád kellett taposnom és tisztia, fénylő, illatos ruhádat be kellett piszkolnom, életemet el kellett vennem!

De miatta, meg kellett tennem! Miatta, a ki a keblén hordott és a ki csokkai bocsátott utra hozzám, hogy visszacsokoljalak.

És én a helyett a földre tportalak! Gorombaság volt, beismerem. S magának igazza volt szép asszonyom, mikor düvel sziszegte:

— Goromba-ostoba!

Mindkettő voltam. És ma mégis úgy érzem, hogy jól cselekedtem. Tegnap csak pillanatnyi felindulás fogott el az ön kaczerködása miatt, de már előttem van cselekedetemnek egész alapja.

Csak alkalom kellett hozzá, hogy kitörjön lelkemből az ön iránt érzett felelem és megvetés. Örülök, hogy végre megszabadultam a hataima alól. Tegnap, mikor a piros virágja eszembe juttatta az egész Bereznay történetet.

Mert csalódik, ha azt hiszi, hogy erről a dolgról én sem tudtam többet mint mások, a kik csak annyit tudtak, hogy Bereznay szerelmes volt magába, magának azonban nem kellett s ez tette őt tönkre.

En többet tudtam. Azaz hogy mindent tudtam. És mégis csak tegnap éreztem először közénk emelkedni az ó sötét, hideg arnyát.

Tegnap, mikor éppen úgy akart tenni velem, a hogy vele tett.

Tudom a maguk egész történetét. Most hogy hál' istennek megmenekülhetek öntől, ennek az öröme, itt küldök önnek néhány lapot a Bereznay naplójából.

Egésze el vagy tépje el őket, a hogy akarja. Csak azért küldöm, hogy lássa, hogy mindent tudok.

Nálam van az egész napló. A halála előtt pár nappal küldte nekem.

Csak ennyit irt melléje:

— Te is beleszerethetsz! Vigyázz! Vigyázz!

Hogy sejtette előre, hogy én is beleszeretek önbe! És elém jött a legvalságosabb pillanatban és csontujjaival megfenyegetett:

— Vigyázz, vigyázz! Velem is így tett!

Olvassa csak nagyságos asszonyom!

... Kint jártunk a Svábhegyen. Én mellette mentem. Milyen boldog voltam! A mellesokrából kivett egy piros szegfűt, megcsokolta és azután mintha veletlenségből leejtette volna. Felvettem, össze-vissza csokoltam. Ő csak nézte és mosolygott.

... Nem igaz, Nem szeretem! De hátha mégis! Hiszen olyan jó, nemes szelid! Asszony létere is olyan mint valami kis leány. Mikor úgy elnezem szelid, rózsás arcját és nagy tágra nyitott kék szemét, eszembe jut a Heine verse. Csakugyan olyan szép tiszta, szelid mint a virág!

... Megvallottam neki, hogy szeretem. Egy darabig szótlanul hallgatta, azután felugrott mellőlem:

— Ez örütség! Ez aljasság! — kiáltot-

Marjai Péter beszámolója.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 22.

A hosszupályii választó kerület derek s alig egy év alatt az egész országban ismertté lett képviselője a kormány által téli ülésségre karhivatott országgyűlésnek mostani pihenő idejét arra használja fel, hogy szeretett s őt szerető választóinak első évi parlamenti működéséről beszámoljon. Az emult hét elején kezdte meg s a hét folyamán három közseg lakosainak tárta fel azokat a dogákat, amelyek a magyar politikai életet a lefolyt esztendő alatt mozgalmassá tették, tegnapi pedig epen lakóhelyét Nagy Létát, amely derek magyar közseg ev. ref. egyháznak szeretett lelkésze, jelölte ki főhadiszállásul.

Marjai Péter rövid egy évi képviselősége alatt megszerezte magának az egész parlament, de különösen pártja, a mi pártunk, az orsz. független-égi és 48-as Kossuth-párt tagjai elismerő méltánylát és szeretét. Nem kell őt a Debreczen olva-óinak külön bemutatnunk, hiszen mindenik beszédét szó szerint közöltük, ismerik a mi olvasóink az ő nagy tanultságot, kitűnő szónoki képességét, magyaros eszjárását s ami legfőbb törhetlen ragaszkodását és szeretetét a magyar hazá, annak földje s az ezt művelő derek nepe iránt, tudják, hogy nem késelt sehol a szavát felemelni, a hol a nép a kis gazda és a munkás magyar földmives nép sorsa forgott szóban.

S hogy mennyire elismerik ott fenn a parlamentben az ő kiváló tehetéseit, mi sem mutatja inkább, mint az, hogy pártunk legkiválóbb vezérferfiái igérték meg neki, hogy megjelennek vele Nagy-Léta piaczan hogy tanúságot tegyenek a szeretetről, a melylyel iránta viseltetnek s bebizonyítsák, kihirdessék ország világ előtt, hogy ragatom, hazugság az, a mit egyes roszakaratu emberek róia a nyáron terjesztettek mintia elégedetlen lenne működésével az országos párt Juszt Gyula, Kiss Albert, Hentaller Lajos, Meszlenyi Lajos, Papp Elek, Szinay Gyula és Kossuth Ferenc titkára, Vörös Janos igérték meg neki, hogy elmennek beszámoló beszéde alkalmából választó kerületébe. Es az első kettőt kivéve, akiket megrongált egészségi állapotuk nem költött a szobához, valamennyien meg is jelenek tegnapi délelőtt Nagy-Léta piaczan.

A nép pedig, amelyik imáadásig szereti

és tiszteli az ő képviselő papját, tisztességet tett az ő vendégeinek úgy, a mint csak a magyar nép képes rá.

Mint már szombati lapunkban említettük, a képviselők tegnapelőtt este Debreczenbe érkeztek s az estét Szinay Gyula orsz. képviselő társuk vendégszerető hazánál töltötték, tegnap reggel 8 óra 35 perczkor pedig a Letára vezető viczinális vasuton indultak ki felé. Hozzájuk csatlakoztak az allomáson dr. Nagy Zsigmond ev. ref. főisk. tanár és lapunk volt l. szerkesztője, továbbá a debreczeni sajtó képviselői: Mile Pál, a D. H. s. szerkesztője, Ló w József, a D. R. U munkatársa s e sorok írója s a kit legelőször kell vala említenünk: Szinay Gyula bájos leánya, Erzsike.

Az indulás Debreczenből.

Füttentett a lokomotiv, prászkölt is hozzá és megindultunk, hogy két óra alatt kiérjünk Létára s csodák csodája, a kis hármas, mintha csak tudta volna, milyen nehazen várnak ott bennünket, habár utközben kétszer háromszor kerék kenegetes czeljából vissza is fordult: megeselekedte ezt a világra szóló rekordot.

A fogadtatás.

De ne tréfáljunk, ami most jön, az nem sovány riporteri, de izmos költői pennára való téma. Mindenki kíváncsan dugta ki a fejét a kocsi ablakán, hogy lassan, miként varja Léta polgársága az érkező vendégeket, de tény, hogy arra, amit láttunk, senki sem volt elkészülve! Tengernyi sokaság, legalább száza menő hossza nyúló, sűrűn fellobogózt kocs sor körül s ellepve a pályaudvar simeit a mozdulhatatlanságig, vezetve gyönyörű lovas bandériumtól. Az eljenzés, a mely a vonat megállásakor felharsant, a szó szoros ért lmében verdeste az eget, a zenekar a Rákóczyt játszotta, teljes erővel bár de a nép lelke edéme elnyomta azt teljesen.

Amint kiszálltunk, Szinay Gyula és Kossuth Ferenc elmentek a kerület független-égi és 48-as pártjának elnökök lepett elő és ékesen szóló szavakban dvozólta a megjelent vendégeket, mire Meszlenyi Lajos orsz. képviselő választó röviden. Ekkor a tan a kocsihoz ki-sertek bennünket, felültek s élen a lovas bandériummal megindult a menet.

A bevonulás.

Körülbelül 20—25 perczig tartott, míg az allomástól az ev. ref. lelkészlak elé ért a hosszú kocsisor, a melyet mind a két oldalan

az asszonyok, hajadonok és gyermekek százai kísérték, tarkítva a kocsiok el nem fért férfaktól. Nemcsak Léta, hanem a szomszédos községek lakosai is nagy számmal jelentek ott meg, hogy tisztességet tegyenek az ő szeretett képviselőjüknek és az ő barátainak, valamint mindnyájuk szemé fényének, lelkünk legbensőbb áhitattal ápolt eszmenyének a függetlenségi és 48-as párt programjának. A vendégek ekkor bementek a lelkészlakba, hogy tiszteletüket tegyék a ház bájos uró-jénél, aki mindnyájunkat azzal a messze földön híres kitűnő jó kedélyvel, szivességgel és magyaros vendégszeretettel fogadott, a melynek már annyian voltak részesei, sőt nem tulzok, ha azt állítom, hogy a mi irántunk tanusítható hasonló szives fogadtatásban még Marjai Péter uró önga sem részesített senkit. Ott találtuk már a család rokonait, a környék s különösen a község egész intelligenciáját, valamint Fehér Dezső kollegánkat, a Nagyvarad szerkesztőjét. Nehány percznyi pihenőt tartottunk odabenn, miialt a háziak lekötelőző szivessége a terített asztal mellé ültetett mindnyájunkat, hogy a beszámoló előtt egy kis erősítőt is vegyünk be, pedig arra ebből a czélből nem volt szükség, a viczinális okozta éhségből már inkább.

A beszámoló.

Már kint várt bennünket a százakra menő közönség, midőn Marjai Péter vezetése alatt a templom előtt felállított emelvényre mentünk, a hol a párt tisztkára nevében Guha József alelnök néhány szóval felkérte Marjai Péter beszámolójának megtartására. Marjai beszédét körülbelül ezekkel a szavakkal kezdte: Ünnepe van ma N. Léta községének, mert míg eddig úgy ennek a községnek, mint az egész kerület val. lakossága csak jelölt koraban a képviselőt, — most pedig a függ. és 48-as párt kiválóbb tagja az országgyűlésen vezető tagjai jelenek meg itt, hogy üdvözöljék a mi népünket. Megjelent a párt régi kiváló bajnoka, Hentaller Lajos (Éljen!) a szabadságharc történetének alapos ismerője s nagyérdemű kutatója, megjelent az örökke jó kedvű Meszlenyi Lajos (Éljen!) aki országszerte híres tréfas formába öntött kiváló szellemű megjegyzéseiről, a melyekkel mindig fején találja a szegyet, amire a kormány lesúti a szemét és a fejet.

Meszlenyi Lajos: könnyű neki mert úres!
Marjai: megjelent Papp Elek (Éljen) a kinek elhűségét kitűnő szónok-

ta s le s fel járt a szobában. En becsületes asszony vagyok! szeretem a ferjemet!

Azutan cseszenesett; nagy szemé tisztá fenyes-égen ragyogott, mint az ég kékje az elvonult vihar után. Visszaült mellem és mi beszélt a husegről és a hűtlenségről, a könnyei is harmatoztak az arczán. Milyen szép volt ebben a pillanatban! Ha ezelőtt nem is szerettem volna, most bele kellett szeretnem.

Nem emlékezem a szavakra, a melyeket mondott neki, valószínűleg lazasan, összefüggéstelenül beszéltem az iránta való szerelemről. Eleg az hozza, hogy egyszerre csak felém hajolt és megcsókolta a homlokomat.

— Szeretem mint te s ferjemet! — mondta folytott hangon.

Azt hittem, hogy leroszkadok a boldogság terhe alatt.

... Elész éjszakákon át nem alszom. Mingig csak őt látom magam előtt; vele beszélek, az ő édes közeiséget érzem. Micsoda isteni boldogság is az a tudat, hogy ő szeret — Ő, a világ legjobb, legnemesebb lelkű asszonyja! — Aldja meg az isten érte mind a kei kezevel.

... Mindennap együtt voltunk. Mintha Isten tudja micsoda régi barátság kötne össze. Két csók az egész, amit kapok tőle. Ezzel, mikor jövök, egyet mikor megyek. Két csók! Semmisenek látszik és nekem mindent jelent. Mas tanu kigunyóina érte, de én érzem, hogy ez az igazi, tiszta, nemes szerelem.

... Ma rossz napom volt. Először éreztem, hogy még sem igazi szerelem ez a mienk. Hiszen nem lehet szerelem, bíras vágya nélkül. Gyűlölni kezdték a ferjét, aki bírja őt egészen. Csak a lelke az enyem, ez az aranyos tiszta nemes asszonyi lélek. Neha azt is hiszem hogy alasság ölem zabolodni ennyi kincs birtokában! De hiába, ember az ember! Es az idealizmus nem kárpótol mindent. A ferje ő, enyem csak szerelmének alma. Édes álom, de elvegre mégis álom.

Szinte ketelkedve nézek körül, hogy vajjon elekte meg ennyi boldogság után. Kiri az enyem! Egészen az enyem! Amit remeni is aug merem, betejestült, amiről csak a madóztam, ed s valora vált. It tartom kezemben a rozsat, mely keblen volt, mikor vállamra borult és megvallotta, hogy szeret, hogy az enyem akar lenni. A gondolataim összezavarodnak, mikor erre a boldogságra gondolok: nem bírok írni többet, csak csókolgatom a virágot, mely életem legnagyobb boldogságának tanuja vol.

... El kell válnia a ferjétől! Nem akarom ott hagyni annál az embernél, a kihez úgy sem köt egy szemernyi szerelem sem. Bevallotta, hogy ugys csak érdekéből lett a neje. Szegény leány volt, a ki meguntta az otthoni nyomorúságot, és elment az esőhöz, a ki elfozadható ferjéket látzott. A szívenek semmi köze sem volt ehhez az összekötteshez a mint hogy a szívenek semmi köze sem volt még akkor a szerelemhez. A szerelem csak akkor ismerete meg mikor engem megismert.

En dobogtattam meg először a szívét. Az első szerelme volt az enyem! Nekem, egyedül nekem van jogom a szívéhez. Az egész szívéhez a melyet nem akarok megosztani senkivel sem. Rejtett kincs vol az. En találtam meg, egyedül nekem van jogom hozzá!

... Sürgetem az elválást, de nagyon nehazen megy. Mindég azzal torkol le, hogy ő nagyon szeret, hat elégedjem meg egyelőre ennyivel. Ne legyek követelő!

Dehat édes istenem micsoda követe ödzés van abban, hogy őt egészen a magaménak akarom. Hiszen ez csak természetes dolog?

Sajátságos ezés fogott el ma, mikor meglátogatott a ferje. Ugy szégyeltem magam mint valami tolvaj. Jó barátom volt és ime én meglóptam őt aljasul, okos módon. Szinte szerettem volna, ha vad, durva szavakkal támad meg. De inkább nagyon nyajas volt. Egy kis szivességre kert. Irjak alá egy rongyos vátót. Nagy szükségben van, kell neki a pénz. Tizezer ftt az egész. Nekem van egy kis birtokom, hat erre adnak. Megnézte a elekkönyvet is, tisztán áll. Különben — vetette oda — a feleségem figyelmeztetett rád. Ő mondta, hogy te sokszor emlegetted, mennyire jó barátom vagy és hogy mennyire szeretned, ha valami szivességet tehetnél. Nos hat itt az alkalom!

Részkető kézzel irtam alá a váltót. Magam sem tudom mit hebegtettem utáni össze-vissza. Csak arra emlékezem, hogy Peter ravaszul mosolygott, mikor zsebre dugta a váltót... Éfel reg elment és én it ülök

tépelő
ebben
Vagy
valam
fejébe

Beszél
valasz

szivess

pillana
istensé

rult, k

tett, m
között
kérdés

—
—
M

érezten

az emi
utalni
Meg m

ez így
zülök
Resem.

kaczagó
ölöm m

képességét nemcsak lakóhelye s választókerülete a Nagy Kunság és Hajduság ismeri. ha nem tudja és méltányolja az egész ország, megjelent S z i n a y Gyula (Eljen) a ki csak nemrégiben is egy nagy fontosságú pereben is sikerrel képviselte községünket s megjelent végre V ö r ö s Janos (eljen) pártunk vezérének Kossuth Ferencnek titkára, akinek kezén megy keresztül az országos függetlenségi és 48-as part központi vezetésének minden szála Midőn őket itt egyenként és összesen szívből üdvözlö, kimondja azt a meggyőződést is, hogy ők a nép szeretetétől lelkesítve s a párt ügyének szeretetből ösztönözve jelentek meg itt közöttünk, mert látni akarták a párt megbízásából a népet, a mely a nép szabadságának és függetlenségének örökké híve volt, a mely a mai romlott korban is megáll elvei mellett eljöttek tehát, hogy üdvözöljék a népet.

Tervebe volt, (még a legutolsó napokban is ígerte, hogy jön), a párt kiváló, vita rendező bizottsági elnökének J u s t h Gyulának megjelenése is, a kit épen a legutolsó napon szobájához kötött a betegség az iránta érzett szeretetből üdvözlö őt most innen a távolból.

Ezután áttért tulajdonképeni beszámolójára. Ő úgy fogja fel megbízását, hogy a képviselőnek kötelessége a megbízóit az országos eseményeiről tájékoztatni és a történetekről számot adni; ezért már néhány nappal ezelőtt megjelent, a kerület más három községében s örömmel győződött meg róla, hogy ez a nép le nem fog térni a függetlenség útjáról. A kormány, a nem tudni honnan veti pénzzel összevásárolt csordát gyűjtött össze a parlamentben ez a nagy tömeg azonban nem nyomja le az alig 1/4 részt képező ellenzéket, mert az embert szellemi súly szerint kell mérni s ez a különbséget világosan mutatja. Ő az országgyűlés elején megtartott bizottsági választások alkalmával a földmivelési bizottságba jutott be s abban folytatta tevékenységét. Az év első felében minden felszólalt ellenzéki szónok szemére hanyta a kormányt az az erkölcsrontást, hogy körülbelül 8-10 millió forintot költött a választásokra s fagaták a kormányt, honnan szerezte ezt a tényleg pénzt? De a kormány erre adós maradt a választás. A költségvetés tárgyalásánál a n e m z e t i párt passzív maradt — s teljesen a mi pártunknak a K o s s u t h Ferenc (zajos eljenzés) vezérlete alatt álló függ. es 48-as pártra hagyta a vita terhet s őket ezt híven ki is tartották, ő részt vett az általános vitában a földmivelési tárca tár-

gyalásánál az a szerencse érte, hogy a párt nevében szólalhatott fel, feltárta a kis gazdák bajait, képviselőtársainak zajos helyeslése közepette elmondta, hogy ma annyi a teher a földön, hogy a kisgazda ma, ha mindet kifizeti, megvetőmagra sem marad neki. Ki kelt azok ellen a kik szocialista igazgatókra hallgatva felre vezetettve ábrándokba ringatják magukat. Az a baj a mit már említett, hogy a kis gazdának már alig van annyi jövedelme, mint a napszámosnak, azt jelenti, hogy a munkások jövedelme csak a munkás és birtokos osztály együtt működése biztosíthatja. Itt is ismerk a földosztással való ámitást s ő a maga köréből kijelenthet, hogy mint eddig úgy ezentul is segíteni fogja a birtokos a munkást ne forduljanak tehát ezek azok ellen, hanem segítségük egymásnak és egymáson. A segítség, első lépésent le kell szállítani a föld adót, mert azt már nem bírjuk.

Felszólalt továbbá a közoktatási költségvetésnél s felsorolta az állannak a kötelességet a protestáns felekezetekkel szemben s a kormány nembánom-ágát a népvevő ügyében rámutatva arra, hogy míg a választásokra 8-10 milliót elköltenek addig a nép nevelésével semmit nem gondolnak pedig kell annyira becsülni a legutolsó ember gyermekét is hogy legalább az iskolát ingyen nyújthassuk neki, felszólalt a kereskedelmi tárca költségvetésénél s kikelt a vígczek üzérkedése ellen a minek már van annyi eredménye, hogy a kormány törvényjavaslatot készített a mely megtiltja a vígczeknek a szabad jarkalást, s a magán lakásokra való betolakodást.

Ekkor aztán a kormány veszélyes fába vágta fejszéjét a bűnvádi perrendtartás életbeléptetésbe szóló törvényjavaslattal a mely a sajtó szabadságát akarta békóba venni. A mint ez nyilvánosságra jött azonnal elhatározta a függetlenségi és 48-as párt, hogy élethalál harcot kell kezdeni a kormány ellen mert a sajtó szabadság az a hatalmas fegyver, amely kivette a jobbágy nyakából a robot igáját s a mely szabadá tette a szolgát. Es ez a párt a melyről Bánffy nagy butasággal azt mondta, hogy ki irtotta, — ötvenöt napon át megállította a kormány szekerét s bár az igazságügyminiszter azt mondta, hogy inkább felakasztja magát minthogy a 16-ik §-ból csak egy betűt is engedjen es mégis engednie kellett ekkor aztán megörökítette őt a most is jelen levő H e n t a l l e r Lajos egy kitűnő czikkben, melynek czime „az akasztott ember“. Közben azonban a kormány a cukor-

adó javaslattal akart cselet vetni s azt híresztelte róla, hogy az kárral jár a gazdára, ha ezt valahogy meg nem szavazzák pedig az ellenkezője igaz tudjak ezt Létán is mert itt is próbálták a cukor-répat. Az ellenzék ezt hatalmas beszédekben mutatta ki s mivel határidőhöz volt kötvé a javaslat a 16-ik § ügyében is kegytelen volt engedni.

Ezek lezajlása után itt járt a német császár megnézte az országot, megnézte hadserégét, megnézte fővárosát s azután országviág előtt megdicsérte a nemzetet, a mely szereti királyát (eljenzés) s a király is nagy tette határozta el magát azután mikor elrendeite, hogy 10 kiváló nagy férfiak szobrát érczből megöntsék (Eljenzés.) Fontos dolog ez különösen azért, mert közöttük van Bocskay és Bethlen, a kik a nép szabadság kivívása érdekében az uralkodóhoz ellen a függetlenségi part elődei voltak.

Ezekben beszámolt az országgyűlés egyévi működéséről. Mig azonban itt nálunk ilyen dolgok folynak, eddig Ausztriában összeverekednek s legazemberezik egymást a képviselők.

Dr. N a g y Zsigmond : es igazuk van!

M a r j a y : Ebből az osztrák állapottól le kell vonni a következtetést a kiegyezés ügyében annyival inkább, mivel még a quota nincs megállapítva. De ha igaz az, hogy a kinek az isten hivatalt ad észt is adhat hozzá akkor a kormánynak most ki kellene azt használnia a magyar nemzet hasznára s ő igen, hogy a függ. es 48-as párt részen fog állni és megáll, mint egy ember vagy győzni fog, vagy elbukik, de bármint híresztelnék azok a kik az országházban még a szájukat sem merik kinyitni, mert a kik minket gyaláznak azok önmagukat bélyegzik meg. Ez a párt mindig meg fog állni a maga helyén s nem fél a gyalázkodásoktól.

Még egyszer meghőszöni a ragaszkodást és igéri, hogy mig isten erőt ad neki, mindig igyekezni fog rá ruházott megbízásainak megfelelni. (Hosszas eljenzés es taps.)

Hentaller Lajos beszéde.

Hazám fiai! Polgártársaim! Testvéreim! A kötelesség és hála hozott ide bennünket. A kötelesség, mert a központi függetlenségi part üdvözlését küldi ő általa a kerületnek, mert Marjaiban derek képviselőt nyertünk, ki kötelességét derek férfiasan megteszi. De a hála is hozta őt ide, mert most esztendeje az ő nevé is szóba hozták, mint jelöltet, de jobban tettek a választók, hogy Marjait küldték fel, mert ő benne új erőt nyertünk, nekik kötelességük a vidéken megjeleni, hogy erőt meríthessenek a küzdelemre a nép lelkesedéséből, úgy vannak, mint a görögök, akik a hegyre vezető uton egymásután sorba állva, egymás faklyáiról gyújtottak meg a magukéit, a legmagasabbban állótól a legalacsonyabban állóig De ma midőn itt b e s z é l, e s z é b e j u t, hogy éppen ma, n o v e m b e r 21-én van 621 éve, hogy Ottokar cseh király meghódolt H a b s b u r g Rudolf előtt s tudjuk hogy mikor később újra fellázadt, H a b s b u r g Rudolf a magyar K u n Lászlót hívta segítségül, ebben a 2 dátumban benne van Magyarország 600 éves küzdelmének története, a melyet az osztrák járom ellen azóta folytat. Helyesen mondta Marjai, hogy ugyanazért küzdünk mi, mint B o c s k a i és B e t h l e n, a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavaiért s ezért különös, hogy 67-ben megcsináltak a gyávák azt a kiegyezést, mert hiszen tudvalevő, hogy a vadhazaságon soha sincsen áldás, különösen ha az egyik mindég válni akar, a másik nem tudni mert — meg akar maradni . . .

M e s z l é n y i : a pénzéért!

H e n t a l l e r : De itt még az is különös, hogy a melyik válni akar, mindég épen az sovárogo a másik pénzé után. De ime megjelené immár a tüzes írás a falon, a mely messze hirdeti, hogy Magyarország a közel jövőben szabad és független lesz, imadkozunk tehát mi is mindnyájan : „Mi atyánk, Kossuth Lajos, ki vagy a mennyekben, jöjjön el a te országod!“ (Zajos eljenzés.)

— Sokkal gyávább és ostobább vagy, mintsem megtennéd — vágta a szemembe.

S azután? azután nagyságos asszonyom, megtörtént az, a mit maga úgy óhajtott. Megszabadult Bereznaytól. Letörlesztette a szegény fiu az adósságát magával szemben is, nemcsak a férjével szemben.

„Gyáva és ostoba!“ Ugy látszik, ez magának a kedves szavajárása. Nekem is azt mondta tegnap. Csak hogy nekem korán mondta.

Es most azután, ha önnek úgy tetszik, majd rólam is elmondhatja azt, a mit Bereznayról mondott nekem:

— Ismertem, nagyon haszontalan legény volt!

Külfömben rólam inkább elmondhatja, mert nekem nem vette semmi hasznomat sem!

Ha csak ezeknek a kitépelt napló lapoknak nem veszi valami hasznát a lecke. A maga rossz sivar lelke, a melyet oly szépen eltakar bűbajos szép arca.

Ha pedig nem akarja hasznát venni, legyen úgy velők, mint ön a virágjával. Tépje össze es tapo sa össze, mint én összetapostam azt a szép pros viragot, a melyen pedig a maga esőkje is rajta égett. Es most isten önnel asszonyom, gondoljon rám annyi gyűlölettel, mint a mennyi számalommal én magára gondolok.

tépelődve az íróasztal mellett. Mi része lehet ebben Klárinak? Igaz-e a mit Péter mondott. Vagy csak ő maga az aljas, aki megütödt valamt és most ki akar fosztani hallgatása fejében?

... Borzasztó felfedezés! Klári itt volt. Beszéltem vele a vártól. Csak úgy felváltól válaszolta:

— No bizony, ez nagy dolog: Annyi szivességet csak tehetsz neki!

Izonyu érzést éreztem. Miútha egy pillanat alatt összeomlott volna az én imádott istenségem és átváltozott volna egy nyomorult, közönséges asszonynyá.

... Egy hónap múlva újra láttam. Ugy lett, mintha eltejtett volna mindent, ami közöttünk történt. Megszorította a kezemet és kérdezte:

— Mikor jön el hozzám?
— Soha — felelt-m.

Minek is mentem volna! Hiszen utálatot éreztem, ha csak reagondotam is.

... Utálat? Lehet is azt megvárni, kit az ember szeretett. Csak magunkat tudjuk utálni, a kik nyomorultak és gyengék vagyunk. Meg mindig szeretem. Még ez után is!

... Fé év óta kerüöm! Iszonyu élet ez így nekünk! Érzem, hogy végem van, elzüllok nekünk, de mit tezyek? Holnap felke-resem. Nem tudok így éini!

... A szemembe kaczagott. S akkor is kaczagott, mikor azt mondtam, hogy meg-ö-löm magam, ha nem szeret.

Meszlényi Lajos beszéde.

Öt épen oly törhetlen függetlenségi érzelmű nép választotta meg, mint ez, amelyik előtt ma először lehet szerencsés beszélni, ott túl a Dunán, ahol a Vértessé a Dunával ölelkezik. — Hivatkozik arra, hogy azokat a függetlenségi képviselőket, akik így járnak a különböző vidékekre, népbolondító vándor apostoloknak szokták nevezni. Am neveznek, de figyelmeztet mindenkit, hogy az apostolok csak 12-en voltak s ma mégis az ő igék diadalmaskodnak az egész világon. Ő szívesen jött ide, mert szereti és becsüli Marjait, a kire rálik Csokonának az a verse, amelyet egy ismeretlen községben az ő szívesen látott ref. pap könyvébe írt:

Isten áldd meg azt a napot,
A mely adott ilyen papot!

Mikor 6 évelőtt 18 évvel képviselő lett, csak 27 tagból állt a függetlenségi és 48-as párt s ma kétszer annyian vannak. A kormányban van egy kis része, a mely meg van arról győződve, hogy másféle közjogi alapon nem tudna az ország boldogulni, de a megmaradó nagy tömegnek az egyik fele azért van ott, mert már kapott valamit, a másik fele azért, mert még vár valamit. Az országban mindenestre a pénzügyminiszter a legmulatósabb ember, a ki mindig dobszóval muzsikáltatja magát s a kit nem szeret a felső vidék népe, mikor megüti a háza előtt a dobot, hanem azért 5 frtért rászavaz a kormányra. Ő azonban nem fel a jövőtől, mert ezer veréb eszi az asztagot, de elég hozzá egy ember, hogy szétrebbentse őket. Így vagyunk mi is.

Fürös ország ez a Biharország. Itt találtak ki azt a szegyet, amelyre elveket lehet felakasztani s ezt a mesterséget azóta eltanulta tőle a nemzet nagy része is; a függetlenségi párt azonban nem ilyen. Ezután a nép terheiről szól s ezt mondja, hogy aki megnezi az adókönyvet, az nem mondhatja, hogy mi hazudunk. Hiszen ha ma megereszjük a hordóba a csapat elébb két fináncz ugrik ki, csak azután a bor. Bánfőről ő nem beszél, mert nem egyeb, mint az a legelső napszamos, aki utba került, mikor üres lett a széke. Eppen olyan, mint a Széke Dani cseléde, akinek a könyvébe nem akart bizonyítványt írni. De a cseléd nagyon kérte, akkor aztan azt írta bele, akinek éppen ilyen kell, fogadja meg. Nem jól kormányozzák az országot, mert most a mult nem balhat meg Tisza Kálmán miatt s a jövő nem szűletik meg Apponyi miatt.

Tiszáról nem akar beszélni, csak annyit mond, hogy a visszamenet ő vitte be a politikába. Apponyi olyan, mint a szén iras langyos vize. Amelyet semmire sem lehet használni. A neppartnak mindene van, csak népe nincs. Nincs tehát más part, amelyben bizni lehet, csak a miénk.

Igaz, hogy felhasználnak mindent ellenünk, még Justh Gyula nevében is írtak ide hamis ragalmazó levelet azért hozza fel ezt, mert az ilyenek ellen nem kell most tenni, mint nyíltan ki kell állni. 1898-ban lesz 50 éve a szabadságharcnak, ha erre gondolunk s azt kérdezzük: az volt-e annak a célja, amilyen állapotban vagyunk, be kell fájdalommal látnunk, hogy nem. Ezen csak úgy lehet segíteni, ha mar az anya függetlenségének nevelni a gyermekét, erre kér ő minden magyar nót.

Papp Elek beszéde.

Ő a nagy kunság és Hajdu-megye rónáiról jött ide a Bocskai utódai közzül azért hogy kijelentsen hogy hazugság volt az, amely az odubó a jegyző kepebe kibujt és Marjay nevébe beakarta moeskolni. Eljött azért, hogy az igaz gyöngyöt kikeresse a homokból, és megismertesse a néppel Marjai alakjában. Amitas azis, hogy a függ. párt nem a nép érdekében dolgozott, mert a mi küzdelmünk jogosultsága a mohácsi vésznel kezdődik és fenn fog állani mindaddig, míg Budavárról nemzeti zászló nem fog lenni. Végül a

nőkhöz intéz lendületes szavakat s nagy éljenzés között elhagyja az emelvényt.

Ezután Munkácsy Ferencz a párt jegyzője megköszöni Marjainak és a többi képviselőknél a megjelenést. Mikor aztán a szavakra menő tömeg a legnagyobb rendben Marjait elterve szétszórt.

A bankett.

Körülbelül egy fél óra mulva újból összejűlekeztünk, de mar ekkor nem a szabadban hanem az olvasó egylet épületében a fehér asztalnál, hol legalább 200-an vettünk részt a bankettben a legjobb hangulatban. A tisztok egymást érték, Meszlényi Lajos igen elmes rigmusokban köszöntötte fel a megjelenteket, a kerületet és annak polgarait, beszéltek még: Marjai Peter, Papp Elek, Fehér Dezső, Szabó Zsigmond, Kohányi Gyula, Vörös Janos stb.

A vacsora.

Az ebéd benyult a késő delutánba is s mikor onnan kijöttünk, — már vártak bennünket ismét Marjainál, hová a cigány is atrándult és a legszivesebb vendéglátás közepette vacsoráztunk — reggelig. Mert ez a szó szoros értelmében így volt. Delután fél volt te itve uzsonnára s azt csak akkor szedték el, mikor már vacsorára terítették este 7 órától kezdve pedig a vacsora folyton tartott. A bájos háziasszony és rokonai kínáltak bennünket a bortól és peccenyétől egész a fagyaltig és kapuczinerig minden jót, a mit szem és száj kívánhat. A vendégek három szobában voltak eleinte megoszolva míg a negyediknek ajtajában a zenekar állott: azonban nem sokára belevonta a társaság mozgalmi körébe a negyedik szobát is, egynek a közepén helyet hagyva a tánczok számára, a kik teljes elragadtatással rakták a kitűnő talpalálaló régi és új magyar nóták hatása alatt amelynek valódi művész interpretátorra akadt Fischer Lajosban, a ki a hölgyek iránt erzett háláját a szíves vendéglátásért az egész társaság nevében lerovandó majdnem egész éjel huzta.

A jelen voltak névsorát a következőkben tudtuk összeállítani:

Tóby Pepike, Tóby Róza, Szinay Erzsike, Munkácsy Ilona, Fehér Róza, Vilesek Olga, Szűcs Etelka, Fischer Laura, Györfly Ilona, Sidranszky Zsigmondné, Fisch Ignáczné, dr. Komáromy Dezsőné, Szathmáry Lászlóné, Csokmáry Cezárné, Szakáts Sándorné, Nagy Istvánné, Fazekas Sándorné, Szabó Lajosné, Fiók Albertné, Szabó Zsigmondné, dr. Fischer Aronné, Vilesek Józsefné, Meszlényi Lajos, Szinay Gyula, Hentallár Lajos, Papp Elek orsz. képviselő, Vörös Janos, Fazekas Sándor, dr. Nagy Zsigmond, Tóby Elek, Szabó Lajos, Fehér Dezső a »Nagyvárad« szerkesztője, Kohányi Gyula, Mlle Pal, Löw József hírlapírók, dr. Fischer Aron, dr. Komáromy Dezső, Fisch Lajos, Vilesek József, Szűcs Béla, Nagy István, Fekete József, Nagy József, Be edek István, Arva József, Szathmári László, Szathmári Geza, Sulyovszki Zsigmond, Fiók Albert stb.

A társaság a legjobb hangulatban mulatta át az éjszakát s a végén szinte kurtálottuk, mikor mar arról kellett szónak esnie, itt a hajnal, indul Debreczen felé a vonat, bucsuzzunk... Felhangzott a nóták: »Bárcsak ez az éjszaka Szent György napig tartana!« De hiába — nem tartott — bucsuzzunk kellett es eljöttünk majdnem valamennyien, Debreczenből indult s idevaló vendégek...

Annyi bizonyos, hogy a ki szerencsés lehetett, hogy ezen a beszámoló beszéd alkalmából rendezett házi mulatságon részt vehetett, sohasem fogja azt elfeledni, de különösen nem fogja a házigazda és bájos neje igaz magyaros vendégszeretetét... hanem velem együtt kívánjuk, hogy

Eljen Marjai Péter sokáig a haza, Nagy-Léta és kedves családjá javára minden hozzátartozójával együtt igen sokáig!

K. Gy.

Színház.

A hét nevezetességei. Ma és Kedden a bérlőközönségnek lesz alkalma a L. Komáromy Mariska kiváló művészetét élvezhetni és pedig a páratlan bérlők a »Kissasszony felesége«-ben, Lecog »kedves operettében«, a páros bérlők a »Hoffmann meséje« hies hármass szerepében hallgatják meg a művésznőt, ki ezuttal két legkiválóbb alakításával kedveskedik a debreczeni közönségnek.

Szerdána »Dolovai«-ban a »bobleány«-ban a fiatal »drámai gárda« igyekszik kitenni magáért a főbb szerepekben Fái Flóra-val (Vilma) Szabó Irmával (Szentirmayne) és Vidorral (Tarján főhadnagy.)

Komjáthy szinigazgatói komoly ambícióját szépen illusztrálja az az intelligens törekvés, hogy a debreczeni színház nivójának megfelelően hetenkint átlag legalább egy klasszikus számba menő estét vesz fel műsorába. Így csütörtökön Shakspeare híres IV. Henrik-je kerül színre, melyet kevés vidéki szinpadon szoktak előadni. Nem is csoda mert ez a Rakodczay által ügyesen szcenizozott — nehéz szinmű a legfőbb szerepére legalább is egy Szathmáry Árpád művészetét igényli, a kinek Falstaff Jankója a »Szigeti bacsie« után az elismert leghatalmasabb művészi alkotás e nemben. A hercegnő, kövér szájhős hazudozó, pöffeszkedő és gyáva Falstaff közmondásos alakját, a karekterében rejülő pompás humorával Szathmáry mesterileg fogja megjátszani. Kivüle Fái Flóra, Kiss Irén, Fenyeri, Komjáthy, Vidor, Haday, Bartha stb. játszanak kisebb nagyobb szerepeket.

Pénteken újból s ezuttal ötöd-ször és bérlétszinében Trilb-y-t adják, George du Maurier óriás sikert aratott szenzációs drámáját.

Szombaton lép fel először betegsége után F. Kállay Luiza, a »Kék asszony«-nak, Verney e kedves zenéjű operettjének czimszerepében, mely alkalommal ismét hallani fogjuk a kedvelt színész szép alt-hangját.

Vasárnap egy fiatal, új ember lép a debreczeni közönség elé, mint szinműró. A mult évben írt működtött s kisebb komikus szerepében magának szerény tért igényelt fiatal vidéki színész: Ratkai Sándor fővárosi első sikere után, hivatasos szinműírónak igerkezik. A regruta című népszinműve nem fenomenális munka ugyan, de nagyréteke a darabnak, hogy törül metszett magyaros alakjai vanának, akik hamisítatlan zamatos népnyelven s nem egy helyen sok poezissal beszélnek. Hatasos drámai jelenésel, jóízű humor, pompás dalai, melyeket Várdy Aladár zenésített meg, jelentékeny sikert szereztek e népszinműnek a fővárosban s reméljük, hogy ami kényes közönségünk is szívesen fogja üdvözölni a fiatal szerző első szinpadai kísérletét. A darab főszerepeit különben F. Kállay Luiza, Fái Flóra, Locsarekné, Kiss Irén, Haday, Békessy, Rubos, Sziklay, Szentes stb. játsszák.

Táviratok.**Szocialista gyűlés puszkatűz között.**

Bpest nov. 22. A Debr. ered. táv. Graczból jelentik, hogy ott tegnap a czocialdemokrata gyűlést tartottak, amelen összejűtközés tört ki s a katonaság közbe lépett, fegyverrel használta s 7-en súlyosan megd-besültek! 10-ét letartóztattak.

A lázadó Fiume.

Bpest, nov. 22. A Debr. ered. táv. Fiuméből jelentik, hogy a kormánynak a magyar törvényeket egyszerre éle belépéte rendelele folyán a kedélyek egyre ingerültebbek. A multkori tüntetésnél egy magyar embert véresre vertek s a magyar czimert szétépték

Nemzetiségi mozgalom.

Budapest, nov. 20. A «Debr.» ered. táv. A fővárosi románajku egyetemi ifjúság a napokban újból megalakította a »Petru Major« társaságot, melyet annak idején feloszlattak. Elnökké George Aladár joghallgatót választották. Az alapszabályok szerint a kör közmívelődési kérdésekkel akar pusztán csak foglalkozni.

Ujdonságok.

Simonffy Imréné
1834—1897.

Városunk ősz polgármesterének ismét gyászva van, szerető neje, szül. Tóth Juliánna néhány napi szenvedés után 64 éves korában tegnap d. u. 5 órakor jobb létre szenderült. Reszvéttel tekintünk a gyászoló férjre, akit im rövid idő alatt másodsorú látogat meg az ég: csak nem rég temették el nővérét öz. k. Tóth Antalné s most már az újabb gyászról kell hirt adnunk.

Az elhunyt hült tetemét még tegnap este diszes koporsóba tették. A nagy szobor gyászleppel borították be, diszes ravatalt állítottak, délszaki növények dús sora közé helyezték el a koporsót.

Ma, hétfőn délután három órakor a Gebauer temetkezési intézetének emberei leöltözték a koporsót s a család tagjainak jelenlétében K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész mond imát a megboldogult ravatala felett.

A tanács mai teljes ütésében megrendülve vett hirt a gyászról és elhatározta, hogy az elhunyt koporsójára egy tisztikar, mint mint a város nevében koszorút helyez, a holnap délután 2 órakor tartandó temetésen az egész városi tisztikar testületileg részt vesz s a gyászoló férjhez részvét iratot intéz. A tisztviselők holnap d. u. fél 2 órakor gyűlekeznek a városházán és gr. Degenfeld József főispán vezetésével alant vonulnak a temetésre. A temetést mint már említettük holnap kedden délután 2 órakor tartják meg. A gyászmenet a kistemplomba vonul, a hol szintén K. Tóth Kálmán tart gyászbeszédet és búcsuztatót.

Ma reggeltől fogva folyton tartanak a részvét látogatások. Debreczen város köz és társadalmi életének különöségei jelentek meg Simonffy Imre kir. tan. polgármesterrel és Simonffy Béla kir. ügyészel hogy részvétüknek kifejezést aljanak. Koszorúk halmazával érkeztek az elhunyt ravatalára A városban mindenfelé nagy részvét uralkodik.

A család a halálzásról a következő gyászjelentést adta ki: A B. F. R. A. Nemesújfalui Simonffy Imre és fia Béla, mely bánattal és fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett s felejthetetlen feleségülte a peratlan jó anya Nemesújfalui Simonffy Imréné szül. Tóth Juliánának áldó földi élete 64 ik, boldog házasságának 42-ik évében, folyó hó 21-én délután 5 órakor történt elhunytát. A boldogultnak földi részei 1897 november 23-án — Kedden — délután 2 órakor elebb a Kossuth utcazi 2156 számú háznál, majd az ev. ref. kistemplomban tartandó rövid egyházi gyászszertartás után a Kossuth utcazi sírkertben örök nyugalomra letétni. Debreczen. 1897. november 22. Áldás és béke poraira! A temést Gebauer K. első érczkoporsó gyára rendezi.

* **Ifj Szabolcska Mihály.** A mi poétáinkról új hirt kaptunk, kedvesel, mindnyájunkat érdeklő, a hír arról szól, hogy szaporodnak a nyomok s a határkövek, melyek fenn tartják emléket a késő utódoknak is. Ma vetjük tőle az értesítést, hogy a kereplő golya madár visszazárt a délről a bercezes Erdélynek abba a kis zugába, melyet Felfalu néven szeretünk emlegetni mióta Szabolcska ott lakik s le tett egy egészen kis fiút az ő kedves édes apjának határtalan öröme az

édes anyja kebelére. Ez a hír, melyet megvayunk győződve, szívvel kiált velünk v i v á t o t egész Debreczen közönsége.

* **A közgyűlés tárgysorozata.** Debreczen szab. kir. város törvényhatósága az 1897. évi november hó 25-ik napján azaz csütörtökön délelőtt 9 órakor a várvsháza nagy tanácsstermében rendes bizottsági közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Polgármesteri jelentés 1897. szeptember és október hónapokról. 2. Ügyhátrány jegyzek tanácsai javaslatok kíséretében. 3. A u. kir. Belügyminiszter ur a honvédképző és nevelő intézetek javára tett alapítványaink jóváhagyólag tudomásul veszi. 4. A m. kir. Honvédelmi miniszter urnak a fenti alapítványokra vonatkozólag intézett leirata — tanácsai javaslattal. 5. Belügyminiszteri rendelet, mely szerint a 160.8006/1897. bkgy. sz. a határozattal megalkotott s a városi belterületre vonatkozó szabályrendelet jóváhagyatik. 6. Belügyminiszter leirata, melylyel a városunkban f. 1897. évben végbement országos nyomdász congresszus költségeinek részben fedezésére nyújtott 300 frt segély megszavazását jóváhagyja. 7. Zólyom vármegye átirata az 1848. évek felszázados fordulója megünneplése tárgyában — tanácsai javaslattal. 8. Szabolcsvármegye átirata a királyhoz diszküldöttségnek menesztése és érczsobor felállítás tárgyában — tanácsai javaslattal. 9. Tanácsai előterjesztés Szabolcsvármegye közönségének a difteritisz elleni védoítás kötelezővé tétele iránt a belügyminiszterhez intézett feliratának pártolása tárgyában. — 10. Ugyanaz, az Orsz. Nemzeti Szövetségnek Budapestre a Szt. Gellért hegyen emelendő P a n t h e o n létesítése ügyében a képviselőházhoz intézett emlékiratának hasonló szellemű felirattal leendő támogatása tárgyában kelt megkeresésére. 11. A közigazgatási bizottságba öt tagnak választása. Igazoló választmány megalakítása. 13. Biráló választmány elentése a virilis bizottsági tagok 1898-dik évre szóló névsorának bemutatásával. 14. Választott bizottsági tagok megválasztott helyeinek betöltése céljából választási határaap kiützése és küldöttségek megalakítása. 15. Tanácsai előterjesztés, melylyel a miniszteri rendelet alapján módosított »ebtartási szabályrendelet« bemutatatik. 16. Ugyanaz városunk csatorna hálózatának kiépítése és a költségek mi módon fedezésére vonatkozólag. 17. Ugyanaz, a vízvezeték éidmunkálatoknak elrendelése, az idevonatkozó költség fedezése tárgyában. 18. Ugyanaz az utcák elnevezése és a házszámok rendezése tárgyában. 19. Tanácsai jelentés a közvilágítás biztosítása tárgyában közgyűlésileg elrendelt nyilvános versenytárgyalás eredményéről. 20. A tanya földbirtokokat terhelő azon statutumnak, mely szerint csak házzal bíró okleveles polgárok által szerzhetők, — megváltoztatása tárgyában — tanácsai előterjesztés Vége köv.

* **Főiskolából.** Szombat délután 6 órakor gyűlt egybe a főiskola akadémiájának polgársága, hogy határozzanak egy igen nemes ünnepély megtartásának programmjában. Ez az ünnepély pedig jövő évi mártius 15. megünneplése lesz. Mint 1848-ban ugy most is a fiatalág követeli ki magának az orosz-lán részt ebből az ünnepélyből s tiszta szível s lelkekkel fog munkálkodni annak minél inpozansabb megülésén. Az ülést Soltész Elemér senior előgáltsága miatt K o n r á d Ernő 4 jh. nyitotta meg. Hosszas vita után megalkodtak abban, hogy 5 tagu bizottságot választanak a mely az ünnepély programját megállapítja s ez az 5 tagu bizottság saját kebeléből választ 3 tagot, a mely feliratot legkészeníti az országgyűléshez melyben az akadémiái polgárság kéri, hogy mártius 15-öt nemzeti ünnepévé avassák. Az 5 tagu bizottság tagjai K o n r á d Ernő 4 jh., K u n Béla 2 jh., K o r s o s Zoltán 3 jh., J u h á s z Sándor 3 th. V i r á g o s Sándor 3 th. A gyűlésnek lett volna meg két tárgya u. m. Az akadémiái kör megalakítása és az eperjesi akadémia átirata, de a melyeket már az idő előhaladottsága miatt nem tárgyaltak s az ülés folytatását keddre azaz 23-ikára d. u. 1/6 órára tűzték ki.

* **Véletlen szerencsétlenség.** Zichy Ferencz gr. bihardioszegi uradalmában az Egyed pusztán e hó 11-én a 21 éves Berzsenyi István béres fegyverét törülgette, nem vigyázva arra, hogy az meg van töltve. A gondatlanságnak szomorú következménye lett, mert a puska véletlenül elsült, a fiatal férfit szíven találván, életét nyomban kioltotta. Mély gyászban hagyva a szüleit, kinek egyetlen fia volt. Nem lehet eléggé ajánlani, hogy a fegyverrel gondosan bánjanak.

* **Fölvívás és kérelem minden jó magyar emberhez!** Szabolcska Mihály Felfalu költő papja juttatja hozzánk az alábbi sorokat, melyeket vele együtt ajánlunk olvasóink figyelmébe: Erdélynek legszebb, több mint száz kilométer hosszú völgyét, a marosmenti borezseki utat a mult esztendő va ahogy elfeledte millenniumi emléktáblával jelölni meg. Pedig ez az ut nemcsak hogy tele van szebbnél szebb helyekkel, de hazánk ezredéves történetében bizonyára nem egyszer játszott fontos főszerepet. — Nyilatán mindjárt a vécsi es görgény szentimrei régi Rakóczy várak állanak őrt. Alkotta Isten az egészet mindenkorra gyönyörűséges panorámák völgyévé s tette a történet hadak útjává nem egyszer. Ezt a völgyet akarjuk mi vala melyik erre legalkalmasabb pontján a föntebb jelzett emléktáblával látni el. Erre néve kérjük a hazafias közönség segítségét, a költségekhez való hozzájárulását. Hadd hirdesse ez a tabla a világ legszebb nyelvén itt, az erdélyi havasok aljában minden erre járónak, hogy ezer esztendőnek annyi sokzivatarn után is, ime: »El nemzet e hazánk! A szives adományokat kérjük Fáy Andor kir. közjegyző nevére Szász Régenbe küldeni. Hazafias üdvözléssel maradván, 1897 november havában. Az előkészítő bizottság, Szász Domokos, Br. Kemény Kálmán, Miko Árpád, elnökök és 63 bizottsági tag.

* **Letört bimbó.** Fű h r e r Károly debreczeni m. kir. dohánygyári tisztviselőt sujos csapás érte: 2 éves kis fia, Imruska e hó 21-én meghalt. Temetése 23-án d. e. 10 órakor lesz a dohánygyárból. Az édes apának s az édes anyának vigasztalást, az angyal testvérkeikét: elköltözött fúcskának pedig csendes pihenést kívánunk.

* **Törvényszéki tárgyalások 1897 nov 22-től nov. 28-ig e héten a következő törvényszéki végtárgyalások tartatnak: 1897 nov. 22-én hétfőn Pintye András ellen, síkkasztás büntetésben, Amsel Bernát gyujtogatás büntetésben 1897. nov. 24 Szerdan. Rátz Lajos s tarsi ellen s. t. sertés és más bűnök. Erdei Mihály g. o. s. t. sertés büntette. Dinhos Guztáv. lopás büntette. ifj. Harangi József szánd ember öles büntette. 1897. nov. 25-én Csütörtökön Varga Erzsébet, lopás büntette Fodor Mária, rágalmaszást, Berczki Péter lopás büntette, az oap itél kihirdetések 1897 nov. 26-én Pénteken Bosznay István s társa párviadal vétsége Kováts Józsefné, lopás büntette.**

* **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen kis leánynak és unokának MARISKANAK folyó hó 22-én éjjel 1 és fél órakor életének 8 hónapos korában 4 heti súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves kis halottunk hült tetemei folyó hó 23-án d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint aszomoru háznál tartandó gyászima után a H Szoboszlai csepüs temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességétetre rokonainka, barátainkat és jóismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. H. Szoboszló, 1897 november hó 22. Bánatos szülei: Komlósi Kálmán nejevel Juhász Máriaval. Nagyszüek: Komlósi György nejevel Lente Juliánával és a számos rokonok nevében is. Béke lengjen a korán elhunyt hamvai felett!

* **A nevelő tragédiája.** Szép sugár termetű, aranyos szökeháju, úde rózsaszaru leányka volt, Sok fiatal férfi szív dobogott érte: sokakat boldoggá tett volna kedves arcának egyetlen édes mosolya, szép kek szemek egyetlen bűvös pillantása. De — mindennapi történet — nem hallgatta meg soha

a férfi szívek dobogását, nem az epedő sóhajokat... Másért dobogott a szíve, másért epekedett. De csalódott. Elment messze, tavoli hazajába feledést, szíve sebére enyhítő balzsamot keresni. Mindhiába, nem tudott megnyugodni, nem volt képes vigasztalást, enyhületet találni. Nehány csepp morium megadta neki azt, amit a világ nem volt képes megadni: a szív nyugalalmát, elnemította kedves ajka bus panaszeit s elvitte őt a halottak csendes birodalmába, ahol már nem dobog többé a szív... Ez a boldogtalan, szép Klára sorsa a tragédiája.

*** Charoussek Rezső Miskolczon.** Az oly rövid idő alatt világhírűvé lett Charoussek Rezső a miskolczi sakkmatadorok meghívására folytan e hó 11-én Miskolczra utazott, hogy a sakkos terén elért genialis művészetének bizonyítékát adja. Az ifjú sakkművész e hó 12-én a Pannóniában simultán-játékokat rendezett, melyben tizenöt amatőr közöttük Koós Soma, dr. Havas Leo, dr. Klein Ignác, dr. Grün Miksa, Schweitzer Samuel, dr. Weisz Géza stb. résztvettek. Az érdekes verseny 6 órákat vette kezdetét, a melyben Charoussek az egyik játékosától gyorsan a másikhoz ment s mesés gyorsaság és ügyességel mindig a legjobb huzást csinálta. Harmadfel órai erős küzdelem után a simultán játék befejezést nyert, még pedig a Charoussek fényes győzelmével. A versenyben tizenöt parthie közül tizenharmat megnyert, egy remit csinált s egy já szmát veszített Koós Soma ellenében. — A nagy érdekű közönség között ott voltak: báró Vay Elemér főispán, dr. Tarnay Gyula alispán, Szalka Pál kir. közigazgató, dr. Görgey és dr. Vegh kir. törvényszéki bírák s többen a tisztikar közül. Verseny után a Pannóniában társasvacsora volt melyen báró Vay Elemér főispán, dr. Tarnay Gyula alispán és Bulyovszky Gusztáv törvényszéki bíró is részt vettek. A vacsora folyamán Charoussek ismét ragyogtatta művészetét. Itten vakjátékokat játszott, melyeket Charoussek magyarázott. Báró Vay Elemér főispán a mestert d-cz. óra Z-olczára meghívta.

*** Rendelet a kereskedelmi utazók és vándoraktár tulajdonosok ellen.** A keresk. m. kir. miniszter f. é. 51636 sz. a. a vándoraktár tulajdonosok és a kereskedelmi utazók által elkövetett több keresk. és iparkamarai által bejelentett — visszaélések megatllása tárgyában körrendeletet adott ki, melyben — hogy egyes, különösen idegen kereskedők megbízottai a magukkal hozott vándoraktárakból, keresk. utazók pedig mintaraktárakból törvényszerű, iparüzési jogosultság nélküli eladásokhoz — s a közterheket viselő állandóan letelepedett kereskedők szolid üzleti versenyének rovására elkövetett visszaéléseknek elejét vegye utasítja a kereskedelmi és iparkamarákat s ezek területén levő előfoku iparhatóságokat, hogy az 1884 évi XVII. czikk 4 §-a szerint mindenki — legyen az kül vagy belföldi — aki az ország területén boltban lakásban vagy szállodában vándoraktárt állít fel v. ipart, kereskedést szándékszik üzni, e l t e k i n t v e a t t ó l, — hogy r o v i d e b b i d o n a t a k e r j a a z t ü z n i: eladást nem eszközölhet addig, míg iparigazolványt nem kapott, illetve meg az annak kiadására a bejelentési számitva törvényszeregylet előtt 3 nap le nem telt. Ily bejelentés esetén az illető pénzügyi hatóság azonnal értesítendő, mely hatóság az 1890 évi december hó 7-én 122472. sz. a. kiadott p. ü. miniszteri rendelet értelmében az adónak azonnali behajtása iránt eljárni köteles. A vándoraktárak felállítását különben az iparhatóság köteles mindenkor szemmel tartani, amennyiben a bejelentés elmulasztott volna, az illetők ellen az iparhatóság az ipartörvény 156. §. a) pontja alapján azonnali legmagyobb gyorsasággal eljárni, a büntetést kiszabni, s ha a kijátszas gyanúja fogyna fenn, a büntetési összeget előzetesen is biztosítani tartozik. Ha a vevőt a felállított vándoraktár tulajdonosa, üzletvezetője hírlapi hirdetések, felirások, körlevelek útján figyelmeztetne: ehhez az iparhatóság külön engedély szükséges. S ha ezt tenni elmulasztanak, a vándoraktár nemcsak azonnal bezárandó,

hanem a vétkesek ellen az ipartörvény 158. §. a) pontja alkalmazandó. Végre a kereskedelmi utazókra nézve elrendeli; hogy ezek csakis megrendeleseket gyűjthetnek; a mintákat azonban semmi szín alatt el nem adhatják, mert ellenkező esetben velük szemben az ipartörvény 156. §. a) pontja, vagy ha az eladás házról, hazrajárva történt a házalási szabályokban megállapított büntetések alkalmazandók. A kereskedelmi utazók tehát sem lakásokban sem szállodákban mintaraktárakat fel nem állíthatnak s ipar igazolvány nélkül oda v e v ő k e t nem hívhatnak.

A demokrata párt közgyűlése.

— Budapesti levél. —

A terézvárosi (VI. ker.) demokrata polgárai tegnap mintegy 600-an a demokrata kör helyiségében választói gyűlést tartottak. Jelen volt Madarasz József képviselő is, kit lelkesült éljenzéssel fogadtak.

Dr. V á z s o n y i Vilmos üdvözölve a megjelenteket, konstataja a párt eddigi sikerét, mert elvei nem csak a kerületben, hanem az egész fővárosban terjednek. A klubok és érdekcsoportok elleni küzdelem az egész vonalon diadalt fog aratni és ennek felismerése indította a különféle partfrakciókat, hogy egy táborba egyesülve, harcoljanak a demokraták ellen.

F á b i á n Ferencz, az előkészítő bizottság elnöke, állást foglalt azon gyanúsítás ellen, mintha a demokrata párt a politikát venné a választási küzdelembe. — E gyanúsításnak czejlja nem egyéb, mint hogy az állami tisztviselőket távol tartásuk a választásoktól.

A gyűlés azután megválasztotta a kijelölő bizottságot, mire B a n Zsigmond dr. szólalt fel, a demokrata párt — ugymond — elveket hirdeti, mindenki tudja, mit óhajt. A párt a polgárokkal a polgárokért akar működni, buzdítja a jelen voltakat, hogy az elvek diadala érdekében saját körében mindenki fejtsse ki a kellő tevékenységet.

Dr. P o l a c s e k: A párt győzelmé forduló pontot jelez majd a főváros közlemben, az ellenfelek maguk is azt állítják magukról, hogy demokraták, de a gyakorlatban nem vonják le belőle a következtetést.

K a r d h o r d ó Árpád a demokrata elvek diadalában látja Magyarország jövődó fellendülését, ellenségetben Spanyolország sorsára jut. K r e u z e s Lipót a magantisztviselőket, kereskedői és ipari alkalmazottakat hívja fel a csatlakozásra. Z ö r d i hasonló értelemben nyilatkozik.

Általános keresre M a d a r á s z József emelt szót. Csak az a párt győzedelmeskedhetik — ugymond — mely a népfenség elvét valja a magáénak. Eljön az idő, amikor Magyarországon az utolsó falutól a főváros minden palotájáig terjed a valódi demokratizmus.

W i l h e i m Adolf dr., a közigazgatás bajait fejtegeti és indítványozza, hogy az elnökség kervenyt intézzen e tárgyban a képviselőházhoz, a mit egyhangulag elfogadják.

Vaszonnyi záro beszéde után a gyűlés a legnagyobb rendben szétoszlott.

Felhívás Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségéhez.

— Népkonyhák Debreczenben. —

A Debreczeni Jótékony Nőegylet több mint negyedszázados fennállása alatt a társadalomnak sok vérző sebét gyógyította be emberbaráti nemes munkálkodásával. Ezuttal a mellett, hogy arvakat nevel és az elesett szegényeket segélyezi, egy a mostani inséges időben különösen égető seb orvoslását tűzte maga elé czélul, midőn n é p k o n y h a felállításával akarja elviselhetővé tenni a mostoha sors által sújtott szegénység állapotát.

De ezt amúgy is sokfelől igénybe vett jövedelméből nem teheti, hanem a téli időszakban, december, január és február hónapokban később kitűzendő napokon rendezendő 3 t á r s a s v a c s o r a beletti díjainak egy részéből óhajtja létesíteni. E társas vacsorák pártolását, az azokon való részvételt kérjük Debreczen város és vidéke nemesen érző közönségétől, mely már annyiszor támogatta jóakarattal és adozatkészséggel a nőegylet nagy czéljainak kivitelében. A fenyegető baj, a nyomor, melyet ezuttal elharítani vagy leg-alább kisebbiteni kíván a nőegylet, annyira szívünkhöz szól mindnyájunknak, hogy aki csak teheti, bizonyára a mi buzdításunk nélkül, önkélke sugallatából is fog sietni fillérel annak enyhítéséhez.

Az Arany Bika nagytermében rendezendő három társas vacsora egészen hazias jellegű lesz. s a czélt tartva szem előtt minden fényt mellőzve a lehető egyszerűségben leendő megjelenésre kérjük az igen tisztelt közönséget. Az a legforróbb vágyunk, ami különben a nőegyletnek eleitől kezdve feladata, hogy a társadalom különböző osztályait, a jótékonyt nemlőjén-k varázsa alatt, kedé yes estéken összehozzuk, s megmutassuk, hogy lehetnek közöttünk bárhol ellentétek, de a humanizmus szolgálatában egyek vagyunk.

A vacsora mindannyiszor étlap szerint történik. A fiataliságnak azutáni mulatságáról az egylet gondoskodik Szünóra alatt a közönség szórakoztatása vegett városunk jeles műkedvelői és egyéb művészi erők lépnek fel. A nőegyletnek sikerült megnyerni koszoruzott daleyjetünket, valamint a dilettánsok és művészek nagy számát, minek folytán a legvonzóbb előadásokkal teheti az estéket igazán élvezetessé. A fellépő hölgyek és urak neveit később közöljük. Egyelőre annyit j-lzünk tájékoztatásul, hogy le-z zongora, ének, hegedű, szavalás és humoros felolvasás.

Ismételten kérjük a közönséget, hogy kibocsátott iveauket sziveskedjek tömegesen aláírni, mert az aláírásokból itéljük meg, hogy lehet-e a tervünk szerinti társasvacsorákat megtartani, azok után a népkonyhát létesíteni. A népkonyhán kívül a begyűlendő jövedelem egy részét a nőegylet saját czéljaira fordítja.

A három társasvacsora beletti díja: személyenként 3 frt, családjegy 6 frt. Egy társasvacsora beletti díja személyenként 1 frt, családnak 2 frt. Pahlolyjegy egy társasvacsorára 9 frt. Pahlolyjegy mellett személyjegyre szükség nincsen.

Debreczen, 1897. nov. 14.

Kiváló tisztelettel

a nőegylet választmányának nevében és megbízásából:

gr. Kornizs Zsigmondné Veresné Szathmári Teréz
nőgyeleti th. elnök. nőe yleti elnök.

Komlóssyné Thurzó Róza
nőgyeleti th. alelnök.

Vargáné Dalmy Teréz Szabó Kálmánné
mint a Fröbel-egylet elnöke nőgyeleti alelnök

Puky Gyulané

mint a Vereskereszt-egylet h. elnöke.

dr. Balkányi Miklósné Berger Henrikné
mint az izr. nőgy. elnöke. nőgy. alelnök.

Geresi Kálmánné

mint az ág. ev. fillér-egylet elnöke.

Márk Endre

mint a depr. daleyjet elnöke.

Joó István

nőgy. főtítkar.

S. Szabó József

nőgyeleti titkar.

Szücs Kálmán

nőgyeleti pénztárnok.

IRODALOM

A magyar szabadságharcz képes bibliája.

Most vasárnap jelent meg Jókai, Bródy és Rákosi 1848-ának második füzeté, mely méltó folytatása az elsőnek. A mű immár elhagyja az előkészítő események és alakok tárgyalását s a forradalom történetének forró levegőjében él. Wesselényi két arc képe után

Kossuth követe választásának képe következik, azután az európai forradalmak sora, a mint Parisból kiindulva felénk hőkölő. Látjuk a felbőszült nép rohamát a Palais Royalra, a bucsvardi táborozást, a nép dühögését a trónterombban, a mint tépdésik, czibálják a trón kárpitját s a falak szőnyeget. Azután Lamartine és Hugo Viktor medaillon képe öltik szemünkbe, mindkettő a híres Auger reliefje után készült. Látjuk a francziák megújult alkotmányának a köztársaság kikiáltásának fényes ünnepét, meg a magyarok küldöttségét, a mint a párisi új kormány tagjait üdvözlök.

Azután látjuk, a mint a forradalom világrendítő körutjára indul, — átszál az Apennineken s Garibaldi lobogóját lengeti lehelletével. Majd Bécsbe repül s nepszónokok ajkán, fegyverek dürejében hirdeti a »Szabadság, Egyenlőség, Testvériség« diadalát. Látjuk a pozsonyi országgyűlés ifjuság bevonulását a szabadságot küzdő Bécs ódon falai közé s a magyar országgyűlés küldöttségének tagjait a nemzetek testvérisülésének ünnepén. Kossuthnak híres bécsi szerepléséből nincs egyetlen mozzanat, melyről képet ne látnánk itten. És pedig egykoru, hű képet művészi kivitelben. Itt van, amint a hajó megindul velük, a mint a hajóhidra lépnek, a mint összeülekeznek a bécsiekkel, a mint bevonulnak Bécsbe, amint a Burgba mennek, a mint a Wehlmarktton megállva, Kossuth beszédet mond a néptengernek, karjaira kap egy gyermeket s így szól: Ime, a szabad Ausztria jövődjére! Mi kiküzdjük, ők majd élvezik és fentartják a szabadságot. Nézzétek e gyermeket, ha felnőtt ferfiává, akkor más a szabadság régen az egész emberiség közkincese lesz.

Felbuzog a verünk, ha ezekre a fényes jelenetekre gondolunk! Kossuth akkor meghódította Bécsot!

Régen volt. Régi dal régi dal, régi dicsőségről, népboldogító hősköri, népiüdvözítő érzésekről, nemzetteremtő szavakról.

A füzetet megint egy oldal pompás gúnykép zárja, — valamennyi a megbukott Motternichből új életet. A harmadik füzet márczius 15-ével fog foglalkozni. Alig várjuk, hogy olvassassuk, hogy láthassuk.

Az 1848. melb-n 1200 kép lesz, mind összesen 30 egyenként 30 kros füzetekben jelenik meg. Tehát az egész munka ára semmi között nem lesz több 9 frtnál. Erre kötelezte magát a kiadó: a Révai Testv. Irod. Int. R. T. Az egyes füzetek kaphatók a helyb. könyvkereskedésekben.

A magyar nemzet története. Igen érdekes füzet a Szalay-Baróti Magyar Nemzet Története-nek a most megjelent 73-dik füzet. II-dik József császár, a fejedelmi fiántróp, a nagy tehetségű reformer, a magyarok alkotmányának kiméletlen megtámadója trónra lépésével együtt kezdődik s oly megkapó eleven színekkel festi az autokrata császár merész, se tradíciók, se nemzet jogokat nem tekintő reformja itt, hogy ennél hibebb képet nem nyerhetünk a koronázatlan imperator politikai és társadalmi reformtalakulásairól és kivált azokról, melyeket hazánkra zúdított, annyi jó szándékkal, de fájdalom, o y szerencsétlen sujtó kezzel.

Füzetünk kivételesen ez egyszer két külön művellettel is bír. Az egyik bár meg semmi összefüggésben nem áll, a most tárgyalt korról, uralkodó királyunk I. Ferencz Józsefnek ifjúkori arcképe, a másik pedig I. Napóleon ama három nyelvű proklamációjának egy kibővített reprodukciója, melyet a franczia császár a magyarokhoz intézett. E rendkívül érdekes nyomtatvány mása kettős alakú. Egyébként a füzet a következő illusztrációkat hozza: Batthányi József gróf, Magyarország primása. A türelmi rendelet emlékére vert érem. VI-dik Pius pápa. VI. Pius pápa és II. József találkozás. I. József érendeli a koronának Bécsbe szállítását. II. József német nyelvi rendeleteinek kezdete.

A »Vasárnapi Ujság« nov 31-iki száma 35 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Ferencz József főherczeg pestmegye közgyűlésén 1847-ben« (Egykoru arcképekkel).

kel). — »A nemzeti ébredés korszakából.« — Költemények: »Az Öszhöz.« Pasztóitól: »A fák suhognak.« Kisteleki Edétől. — Regénytárhíres asszonyok: »Maintenon asszony« (arcképpel). — »A pusztá világából.« Vas Gerebentől (Neogrady Antal rajzaival). — »Ottó főherczeg Gömörben.« Marko Miklóstól. — »Fiume« (képpel). Siklai Jánostól. — »Az Erdélyi Magyar közművelődési egyesület új elnöke.« (gróf Bély Ákos arcképpel). — »Réjane asszony Budapesten.« (arcképpel és képpel; Réjane asszony mint Madame Sans Gène Erdélyi Zoltántól. — »Királyi kintéttéssel fölavatott új doktorok« (arcképpel). — »Lechner Lajos« arcképpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyesületek, Szakjuttak, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. »A Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsóbb Ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

nov. 22.

Kőbányai sertésiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon feüli sulyban 26—55 krajczárig, közép (páronként 250—60 kilogramm sulyban) 53—54 krajczár Kőnyü (páronként 220 kilogramm-ig terjedő sulyban) 52—53 krajczárig.

Sertéslétszám: 1897. évi nov. 18-ik napján volt készlet 21.789 darab, 1897 nov. hónap 19-ik felhajtattott — drb, 1897 nov. hónap 19-ik napján elszállított 528 darab 1897 nov. hó 20-ik napjára maradt készletben 21.261 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti gabonatözsde.

nov. 22.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	76	—00—00	80	00.00—00.00
»	77	—00—00	81	00.00—00.00
»	78	—00—00	82	—
Tiszavidéki	79	—00—00	—	13.12—13.20
»	76	12.60—12.65	80	—
»	77	12.75—12.85	81	00.00—00.00
Festvidéki	78	12.90—13.00	82	00.00—00.00
»	79	13.05—13.10	—	13.10—13.15
»	79	12.55—12.60	80	—
Fehérmegyei	76	12.70—12.80	81	—
»	78	12.85—12.95	82	00.00—00.00
»	79	13.0—13.05	—	—
Bácskai	76	12.65—12.75	80	13.12—13.20
»	77	12.80—12.90	81	00.00—00.00
»	78	13.05—13.05	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	—	—
»	78	—	80	—
»	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	70—72	8.50 8.60
» másodrendű	—	8.45 8.50
Árpa takarmánynak	60—62	5.80 6.15
» égetni való	62—64	6.60 7.00
» sertőzdei	64—66	8. — 10.00
Zab	39—41	6.30 6.50
Tengeri bánsági	—	4.95 5.50
» más nemű	—	12.20 13.00

L. Komáromy Mariska mint vendég.
Debreczeni városi színház.

Folyó szám 53. Bérlet szám 42.
Kedden, 1897. évi november hó 23-án
Hoffmann meséi.

Regényes operette 4 felvonásban. Zenéjét szerette Offenbach J.

S Z E M É L Y E K :

Első felvonás »Luther csapszékében.«
Hoffmann meseirő Karacs I.
Lindorf tanácsos Békési Gyula
Cochenille lovász Sziklay M.
Luther, csapláros Szentés
Miklós Rubos Árpád
Nathaniel Makray
Wolfram diákok Boár
Herman Ungváry V.
Vilmos Fancsi T.
1-ső,) Palfi B.
2-ik,) Lendvay
3-ik,) diák Serfőzy Gy.
4-ik,) Herczeg
5-ik,) Nagy József

Második felvonás »Olympi.«
Hoffmann Karacs I.
Lindorf mint Copélius Békési Gyula
Spalanzani phisikus Fenyéry M.
András szolgál Sziklay M.
Olympia, báb L. Komáromy
Miklós diákok Rubos
Nathaniel Makray
Wolfram Boár
Herman diákok Ungváry V.
Vilmos Fancsi T.
1-ső,) Cserényi A.
2-ik,) vendég Csepreghy I.
3-ik,) Bartha L.
4-ik,) Békessyné
5-ik,) vendég Makrané
6-ik,) Csepreghy E.
1-ső,) Racz Dezső
2-ik,) fintalembor Lendvai Ö.
3-ik,) Marosi

Harmadik felvonás »Antonia.«
Hoffmann Karacs I.
Kreszpel, hangszerkészítő Bartha István
Mirackel, csodaorvos Békessy
Ferencz szolgál Sziklay M.
Antonia L. Komáromy
Miklós diák Rubos
Phantom Serfőzy Zseni

Negyedik felvonás »Stella.«
Hoffmann Karacs I.
Lindorf tanácsos Békessy Gy.
Cochenille lovász Sziklay M.
Luther, korcsmáros Szentés
Stella, énekesnő L. Komáromy
Miklós Rubos
Nathaniel Makray
Wolfram diákok Boár
Herman Ungváry V.
Vilmos Fancsi T.
1-ső,) Palfi B.
2-ik,) Lendvay
3-ik,) diákok Serfőzy Gy.
4-ik,) Herczeg
5-ik,) Nagy József
Muzsa Cserényi A.

Krondorfi Savanyuviz

HELLEMES IZE MINT UGY MINT ASZTALI VIZ.

gyógyviz

tüdő, gyomor és vizhólyag bántalmaknál sikerrel használtatik.

Debreczenben főraktár: Csanak József úrnál, Kapható még: Geréby Fülöp, Rickl J. Szabó Zsigmond, Félégyházi János uraknál.

Boros Testvérek
noi divat-ruházában
DEBRECZEN Kossuth-utca 3.

Folyó hó 25 és 26-án
és következőleg minden
Csütörtökön
és
Pénteken
sok ezer ruhakelme
maradék
félárban.

452. K. b.
1897.

PÁLYÁZAT.

Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága Belügyminiszter urnak 106,390/1897. számú rendeletében nyert felhatalmazása alapján a debreczeni állami anyakönyvi kerületnél megüresedett és Belügyminiszter urnak tárczája terhére az állampénztárból 1300 frt évi fizetéssel és 280 frt lakbér illetményvel javadalmazott állami anyakönyvvezetői állás betöltése végett pályázatot hirdet.

Felhívja ezen állást elnyerni kívánókat, hogy kérvényüket az 1894. évi XXXIII. t. cz. 8. §-ban körülírt képességüknek igazolása mellett 1897. évi december hó 3-ik napjának délutáni 5 órájáig Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja méltóságos gróf Dégenfeld József urhoz annyival inkább adják be, mert az elkésetten beérkező, avagy nem szabályszerűen felszerelt kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Debreczen, 1897. november 19.

A városi Közigazgatási Bizottság.

521/1897. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbírósnak B./59.—1897. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint L. Kun Mihály derecskei lakos részére Klein Mór derecskei lakostól 22 frt 60 kr. tőke, ennek 1896. évi május hó 1-ső napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 26 frt 75 kr. perköltség erejéig 1896. évi okt. hó 9-én bíróság felülfoglalt és 904 frt 60 krra becsült balti árak stb. ingóságok **1897. évi nov. hó 29-én d. u. 2 órakor** kezdetét veendő és Derecskén alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becáron alul is el fognak adatni.

Derecskén, 1897. évi nov. hó 2.

Oláh Géza

bir. kiküldött.

431/1897. v. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a derecskei kir. bíróság 1897. évi 4765 P. számú végzésével a derecskei takarékpénztár részvénytársaság felperes részére Szabó Julianna alperes ellen 36 frt 57 kr. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 375 frtra becsült ingóságokra a derecskei kir. járásbírósnak 4765. P. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna alperes lakásán Derecskén leendő megtartására határidőül 1897. évi november hó 26. napján délután 3 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt szobabutorok, sertések s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becáron alól is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Derecskén, 1897. október hó 18. napján.

Oláh Géza

kir. bir. végrehajtó.

549/1897. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A derecskei kir. járásbírósnak 5655.—1897. P. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Altman Fáni derecskei lakos részére Krausz Herman h-pályi lakostól 47 frt tőke, ennek 6% kamatai és eddig összesen 26 frt 68 kr. perköltség erejéig 1897. évi okt. hó 13-án bíróság lefoglalt és 443 frtra becsült szobabutorok stb. ingóságok **1897. nov. hó 25-én d. u. 4 órakor** kezdetét veendő és H.-Pályiban alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becáron alól is el fognak adatni.

Derecskén, 1897. évi nov. hó 3.

Oláh Géza

bir. kiküldött.

Palackboraink helyben minden jobb üzletben kaphatók.

Legfinomabb palack borok

COGNAC, RUM és TEA

különlegességek

Palugyai és Társa cégénél

BUDAPESTEN, V., Erzsébet tér 18.

Ugyanott borkóstoló.

Vidéki megrendelések BUDAFOKRA kéretnek.

Minta borok 30 literes hordókban

legelőbban szállítatnak.

Napontai nagy postai szállítás vidékre.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Legalkalmasabb ajándékok!

Az általam leg gondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecské minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertárája.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főtávol számban.